

О Т Ч Е Т за дейността на ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „НАДЗОР НА ПАЗАРА” през I-во шестмесечие на 2010 г.

През първото шестмесечие на 2010 г. ГД „Надзор на пазара” (ГДНП) работи по:

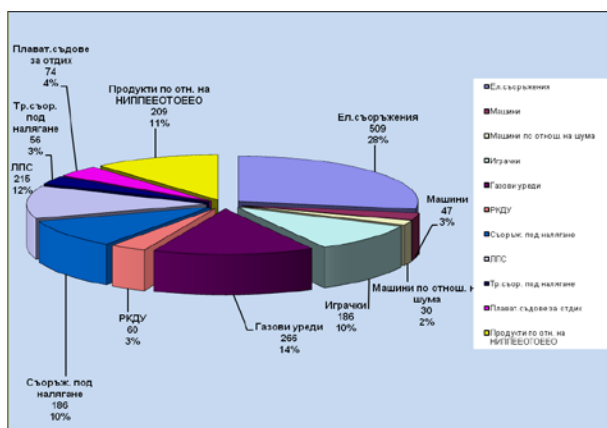
- изпълнение на заложените дейности по надзор на пазара в Утвърдения годишен план (УГП) за 2010 г. и
- извънредни проверки – нотификации, жалби и сигнали, съвместни проверки с други контролни органи, уведомления от митници и проверки в резултат на самосезиране.

През отчетния период са извършени проверки на продукти, попадащи в обхвата на наредби по чл. 7 от ЗТИП и по точно: електрическите съоръжения, предназначени за използване в определени граници на напрежението; играчки; машини, включително машини, работещи на открито по отношение на шума, излъчван от тях във въздуха; строителни продукти; съоръжения под налягане; транспортируеми съоръжения под налягане; газови уреди; лични предпазни средства; радиосъоръжения и крайни далекосъобщителни устройства; плавателни съдове за отдых и взривни вещества за граждански цели.

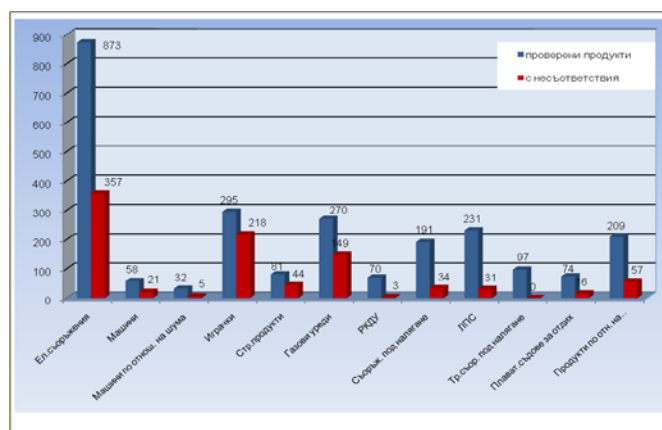
Осъществен е надзор и на продукти по отношение на изискванията на Наредбата за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване (НИППЕЕОТТООЕЕО), приета на основание чл. 24, ал. 2 от Закона за управление на отпадъците, въвеждаща изискванията на Директиви RoHS и WEEE.

При плановите и извънплановите проверки са проверени общо **2481 бр.** продукти от различни видове, марки и модели, от които по УГП - 1838 бр. продукти. Приключени са и проверките на 643 бр. продукти, чиито проверки са започнали от предходен период и са приключили в това шестмесечие. Проверките са осъществени на територията на цялата страна.

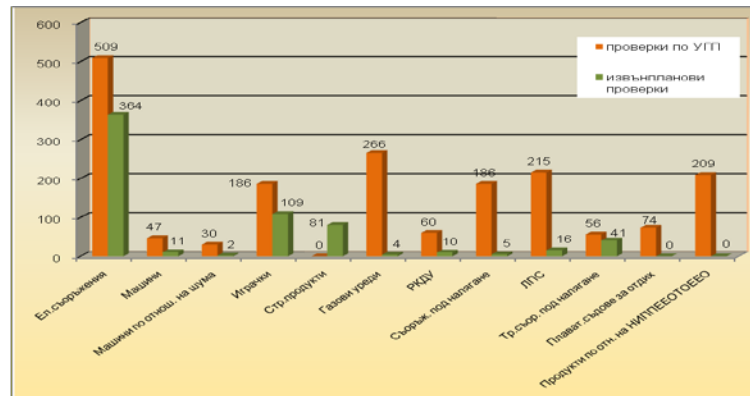
Разпределение на проверените продукти от УГП по наредби

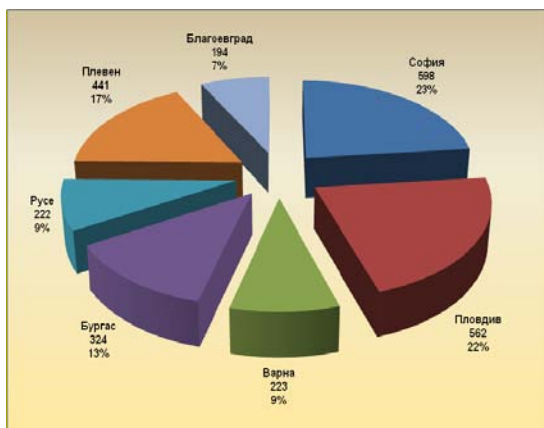
Съотношение между броя на проверените продукти и броя на продуктите с установени несъответствия

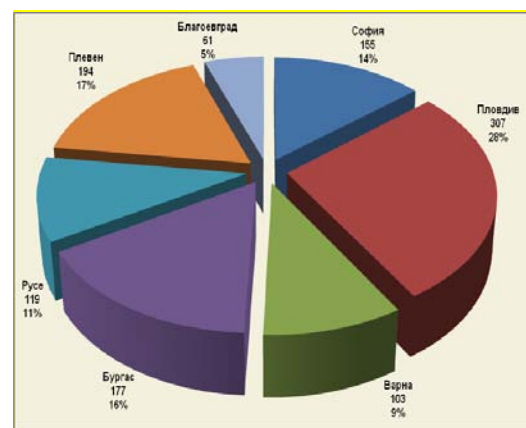
Съотношение между броя на проверените продукти при плановите и тези при извънплановите проверки

Разпределение на проверените продукти по регионални отдели

Разпределение на несъответстващите продукти по регионални отдели

Планови проверки

В изпълнение на УГП на ГДНП са осъществени заплануваните за първо шестмесечие: проверки във връзка с влизане на нови наредби, тематични проверки; специализирани проверки и специализирани кампанийни проверки.

Проверки, във връзка с влизане на нови наредби

Във връзка с влизането от 29 декември 2009 г. в сила на Наредбата за съществени изисквания и оценяване на съответствието на машини (НСИОСМ), въвеждаща Директива 2006/42/ЕС (заменила действащата до този момент Директива 98/37/ЕО) са извършени проверки на:

- **крикове – механични и хидравлични**

Проверки са извършени през I^{во} тримесечие, в търговски обекти намиращи се на територията на гр. София и София област. При проверките е констатирано, че криковете са предимно внос от Китай, Украйна и Русия. Повечето от тях се предлагат без трайно нанесена маркировка за съответствие СЕ върху продукта; без да се придружават с ЕО декларация за съответствие; без да се придружават от оригинална инструкция, съставена на един от официалните езици на Общността и превод на оригиналната инструкция за експлоатация на български език; без върху продуктите да са нанесени четливо и трайно име и адрес на управление на производителя; наименование на машината; означение на серията или на типа; годината на производство. Не са изключение случаите, при които върху криковете липсват данни за товароподемността им. Поради факта, че често липсва информация за вносителя проследяване на произхода на продуктите е затруднено. Това е един от основните мотиви от Агенция „Митници”, на основание подадена от дирекцията информация, да се изиска, в изпълнение на задълженията си по Инструкцията за взаимодействие, да уведомяват ГДНП при внос на крикове.

- **градинска техника – моторни косачки**

През II^{po} тримесечие са извършени проверки на моторни косачки в търговски обекти намиращи се в гр. София. При проверките е констатирано, че моторните косачки са предимно внос от Китай. Тези с европейски произход са преди всичко от Италия и Австрия. Повечето от косачките отговарят на изискванията на НСИОСМ. Установени са несъответствия при малък брой моторни косачки, за които вносителите са предприели доброволни коригиращи действия.

Освен проверки на машини през шестмесечието са проведени и срещи с някои от големите вносители на машини от трети страни (напр. Китай). На срещите те са запознати с изискванията на новата НСИОСМ към продуктите, които те пускат на Европейския пазар. За конкретни продукти, които са с нанесена маркировка за съответствие и се придружават с декларация за съответствие от производителя, но са констатирани други несъответствия (напр. инструкцията на български език по обем и съдържание не отговаря на оригиналната инструкция на производителя или липсва оригинална инструкция и др.) от вносителите са поети ангажименти както за отстраняване на несъответствията, така и ангажименти при последващ внос продуктите да отговарят на изискванията на НСИОСМ и ЗТИП.

Тематични проверки

През шестмесечието са осъществени тематични проверки по следните продуктови групи:

- **пожарогасители**

Пожарогасителите са съоръжения под налягане по смисъла на Наредбата са съществени изисквания и оценяване съответствието на съоръженията под налягане, въвеждаща Директива 97/23/ЕС.

През първо тримесечие са проверени общо 186 вида пожарогасители. Около 12% от предлаганите в търговската мрежа пожарогасители са произведени в страни от ЕС. Останалите са внос от Китай и по-малко от Турция. При проверените продукти за 153 вида не са открити несъответствия, а за 33 вида е установено несъответствие. Общо за 16 вида пожарогасители, за които проверките са продължили при ЛППП, след преглед на изискваните документи е установено, че са с оценено съответствие, т.е. несъответствията касаят преди всичко удостоверяване на оцененото съответствие. Най-честите несъответствия са предлаганите продукти да не се придружават с ЕО декларация за съответствие или ЕО декларацията за съответствие да не е в обем и съдържание съгласно изискванията на наредбата. Търговците и вносителите са уведомени за констатираните несъответствия и някои от несъответствията вече са отстранени. В случай, че при последваща проверка се установят несъответствията, които не са отстранени, ще бъдат предприети принудителни мерки за временно спиране разпространението до удостоверяване на съответствието на конкретните продукти. Поради постоянно констатираните проблеми при удостоверяване на оцененото съответствие на пожарогасители, един от големите вносители на пожарогасители е поканен на среща, но към момента не се е отзовал на поканата. При последващите проверки на пожарогасители през есента ще бъдат извършени и проверки на определени партии пожарогасители, описани в отменени сертификати, за които информация се получи след приключване на плановите проверки.

- **игралки от категория със същото естество на риск, посочени в RAPEX нотификации**

Игралките от категория със същото естество на риск, посочени в RAPEX нотификации, съгласно УГП на ГДНП са обект на проверки през цялата година. Проверките се осъществяват едновременно с издирване на игралките посочени в получените по система RAPEX нотификации.

До този момент са открити 191 игралки от различни категории (101 бр. през I^{bo} тримесечие и 23 бр. през II^{po} тримесечие), със същото естество на риск, посочени в RAPEX нотификациите – *меки пълнени игралки, включително такива с батерии; магнитни игралки; игралки издържващи теглото на дете; игралки предназначени за бутане; музикални игралки; игралки изстрелващи предмети; дрънкалки и залъгалки за масаж на венци; игралки издаващи звук при стискане; пластмасови игралки с батерии; електрически игралки; пъзели и др.*

Освен проверените 191 бр. играчки през шесмесечието са приключили и проверките на 42 бр. играчки, открити през 2009 г. и приключили през 2010 г.

В резултат на проверките към част от играчките са предприети действия от търговците и вносителите за отстраняване констатираните несъответствия. За друга част от играчките поради затруднения в проследяване на произхода им или поради невъзможност да се отстранят несъответствията икономическите оператори са предложили и извършили унищожаване на продуктите си, в присъствие на инспектори от ГДНП.

Към икономическите оператори, които не са предприели мерки към несъответстващите продукти са предприети административнонаказателни мерки. Има съставени АУАН и издадени наказателни постановления на търговци и вносители.

За играчките, при които е потвърден рискът и той не е отстранен от икономическите оператори са предприети действия към самите продукти – изготвени са Заповеди по чл. 30а, ал. 1 (след изпитване) или по 30а, ал. 2 (за видими несъответствия) от ЗТИП.

През следващото тримесечие продължават проверките за 49 бр. играчки, открити през второ тримесечие, които не са приключили към момента.

- **бутилки за втечен газ пропан-бутан**

Бутилките за втечен газ пропан-бутан са транспортируеми съоръжения по смисъла на Наредбата за съществени изисквания и оценяване съответствието на транспортируемите съоръжения под налягане, въвеждаща Директива 1999/36/ЕС.

През първо тримесечие на 2010 г. приключиха проверки на 14 вида бутилки, за които бяха констатирани несъответствия при проверките през 2009 г. - трудно разчитане на надписите, ЕО декларация за съответствие неотговаряща на изискванията на наредбата, немаркирани вентили. Всички открити несъответствия са отстранени от производителя, което е потвърдено при повторната проверка.

През второто тримесечие на 2010 г. на територията на РОНП-София са проверени 35 бр. транспортируеми бутилки за втечен газ. Тъй като тези проверки съвпаднаха с постъпил сигнал, независимо че в УГП проверките бяха предвидени да се извършат само на територията на РОНП-София, бяха проверени и 58 бр. бутилки за втечен газ пропан-бутан на територията на останалите РОНП. Всичките 93 бр. от различни вида проверени бутилки са произведени от български производители. От тях 38 бр. са с несъответствия – предлагат се без ЕО Декларация за съответствие, а 67% се предлагат без обозначение за извършена термообработка. На един от производителите е съставен АУАН и препоръки за незабавно изтегляне от пазара до извършване на термообработките и нанасянето на маркировките за тях.

- **надуваеми и моторни лодки от категории С и D и двигатели извънбордови с винтово-кормилен комплекс**

Надуваемите и моторни лодки от категории С и D и извънбордовите двигатели с винтово-кормилен комплекс са плавателни съдове за отдых по смисъла на Наредбата за съществени изисквания и оценяване съответствието на плавателните съдове за отдых, въвеждаща Директива 94/25/ЕС.

През второ тримесечие на 2010 г. на територията на РОНП-София, РОНП-Варна, РОНП-Бургас и РОНП-Русе са проверени общо 74 бр. продукти от различни марки и модели. От проверените 54 бр. надуваеми и моторни лодки от категории С и D при 14 бр. са констатирани несъответствия. При проверените 20 бр. извънбордови двигатели с винтово-кормилен комплекс при 2 бр. са с констатирани несъответствия. За част от проверените лодки и двигатели проверката продължава с изискване на документи, с които да се удостовери оцененото съответствие. За част от продуктите са изисквани документи за проследяване произхода им, а за 4 бр. продукти икономическите оператори са заявили, че ще предприемат коригиращи действия. След приключване на проверките, които са запланувани и за месец юли ще се обобщят и анализират резултатите от тематичните проверки.

Специализирани проверки

През шестмесечието са извършени заплануваните в УГП специализирани проверки от следните продуктови групи:

- **електрически отоплители за стая**

През втората половина на месец февруари в цялата страна са проверени общо 509 електрически отоплители от 326 различни модели, в търговски обекти от национално и регионално значение (търговски вериги) и в специализирани магазини за битови уреди. Предлаганите в търговската мрежа отоплители са различни модели от 57 марки. Продуктите с несъответствия са пуснати на пазара от около 35 различни икономически оператори (производители, вносители и търговци). Най-голям е броят на отоплителите с произход Китай.

От проверените отоплители, без несъответствия са 225 бр., а при 101 бр. (31%) от различни модели отоплители са констатирани несъответствия.

Най-често констатираните несъответствия са: ненанесена маркировка за съответствие върху самите отоплители, но с нанесена маркировка върху опаковката - 2,4 %; липса на инструкция за употреба на български език - 1,2%; инструкция за употреба (ИУ) на български език в непълнен обем – 60 бр. (18 %); несъответствия на всички изисквания към маркировките върху продукта – 62 бр.; видими несъответствия – 10 бр. отоплители.

От продължилите през второ тримесечие проверките на несъответстващите отоплители за стая (101 бр) са приключили проверките на 90 бр. отоплители. За 6 бр. отоплители е установено, че са с оценено съответствие, а 3 бр. са без оценено съответствие. Към 79 бр. продукти са препоръчани коригиращи действия, като за 77 бр. продукти вече са предприети такива от икономическите оператори, а за 3 бр. отоплители икономическите оператори не са открити. Има издадена заповед за спиране от разпространение и изтегляне от пазара (по чл. 30а, ал. 2 от ЗТИП). По преценка на икономически оператор са унищожени 4 бр. отоплители. За 11 бр. отоплители проверките не са приключили.

Анализът на резултатите показва, че около 31% от предлаганите на пазара отоплители за стаи са с несъответствия, но само 3,6% са с несъответствия по ЗТИП, а останалите 27,4 % са с несъответствия по отношение на изискваните от приложимия хармонизиран стандарт - маркировки върху отоплителите, както и някои пропуски в ИУ на български език, по отношение на текстове, свързани със специфичната им употреба, които водят до опасност за потребителите. Резултатите показват, че макар и не голям процент, на пазара все още се предлагат продукти с несъответствия.

Освен по отношение на изискванията на ЗТИП и Наредбата за съществени изисквания и оценяване съответствието на електрически съоръжения в определени граници на напрежението при проверките на електрическите отоплители за стая се извърши и проверка отговарят ли те на изискванията на НИППЕЕОТТООЕЕО.

Проверени са общо 505 бр. отоплители за стая, доставени в търговските обекти след датата на влизане в сила на изменението на НИППЕЕОТТООЕЕО, а именно след 10 юни 2008 г.

При проверката е установено, че: за 74 бр. продукти не е предоставено в търговския обект удостоверение за съответствие по образец съгласно приложение № 3а от наредбата; 149 бр. са с удостоверение за съответствие, чието съдържание не съответства на образца; 142 бр. са без обявен Булстат на лицето, пускащо на пазара ЕЕО; 13 бр. са без нанесена маркировка (обозначението, представляващо зачертан контейнер), съгласно изискванията на чл.7 от НИППЕЕОТТООЕЕО.

Анализът на проверката показва, че за поредна година се установява неспазване на задълженията по изпълнение основно на чл. 5 от НИППЕЕОТТООЕЕО от страна на фирмите. Установен е един български производител на калорифери (еднофазни и трифазни), който изцяло не е спазил разпоредбите на наредбата и същата не му е известна. Най-големи пропуски са констатирани в една от големите търговски вериги. Административни действия към икономическите оператори не са предвидени в нормативната база.

Проверките са продължени като от икономическите оператори е изисквано да се предприемат коригиращи действия. Предприети са коригиращи действия към 78 вида продукти - болшинството от фирмите са върнали отговори и предоставили удостоверения за съответствие по приложение № 3а за съответните продукти. Декларирали са и готовност за спазване на

нормативната база. Българският производител на калорифери е декларирал, че наличните количества се изтеглят от търговската мрежа, което се потвърди от повторно извършената проверка.

Резултатите от тези проверки ще се отразят и в ежегодния доклад до изпълнителния директор на ИАОС, в изпълнение на задълженията на ДАМТН, определени в чл. 42, ал. 2 от НИППЕЕОТТОЕЕО.

• **лични предпазни средства за защита на дихателните органи – филтри за частици**

В периода от 01.03.2010 г. до 30.03.2010 г. е извършена специализирана проверка на лични предпазни средства - филтри за частици, с клас на защита P1, P2 и P3. Проверките са извършени в 37 търговски обекта на територията на всички РОНП в страната. Открити са 49 бр. различни видове капсуловани (43 бр.) и некапсуловани (6 бр.) филтри за частици и комбинирани филтри за частици.

От проверените продукти с произход ЕС са 78%. Не са открити продукти с непосочен произход, както и такива с произход България.

Без нанесена маркировка СЕ са 8% от проверените продукти. С констатирани други несъответствия са 67% от проверените продукти, в това число: 22% са с несъответстваща (липсваща или непълна) маркировка за идентификация нанесена върху продукта; 41% са с непълна или липсваща маркировка върху най-малката търговска опаковка; 12% не се придружават от ИУ на български език; при 22% от филтрите, които се придружават от ИУ, тя е с несъответствия съгласно изискванията за нея; 2% са с изтекъл срок на годност.

От приключилите проверки могат да се направят следните изводи: всички продукти с произход ЕС и част от тези от трети страни (Турция и САЩ), са с нанесена върху тях маркировка за съответствие СЕ; нито един от продуктите с произход Китай няма нанесена маркировка СЕ; голям е дялът на филтрите (повече от 1/4) без маркировката за идентификация върху тях, като най-често липсва номер и година на стандарт/друг документ, тип и клас на защита, идентификация на производителя, буква "i"; значителен е дялът на филтри, върху чиято опаковка липсва или е непълна маркировката за идентификация (41%).

За 19 продукта от 6 икономически оператори са изисквани коригиращи действия за инструкцията за употреба. От икономическите оператори са унищожени продукти от 3 вида филтри с неотстраними несъответствия.

Към момента не са приключили проверките за 10 продукта, като за 8 бр. от тях се очаква да приключат коригиращите действия, предприети от икономическите оператори, за един има проблеми с проследяване произхода за продуктите и за един предстои издаване на Заповед по чл. 30а, ал. 2 от ЗТИП за спиране и изтегляне от пазара.

• **лични предпазни средства за защита на главата – каски за колхоздачи и потребители на скейтборд и ролкови кънки**

В периода от 01.06.2010 г. до 20.06.2010 г. е извършена специализирана проверка на каски за колхоздачи, потребители на скейтборд и ролкови кънки. Проверени са 161 марки и/или модели (или необозначени такива) каски, от които преобладават продукти с произход от трети страни – 73,29% (преобладава Китай - 67,7%); от ЕС – 24,22%, с най-голям дял Германия – 14,3% и 3% - с необявен произход. Продуктите са открити в 77 магазини на големи търговски вериги, хипермаркети, специализирани търговски обекти: за спортни стоки, за велосипеди, складове. Определени са продуктите с констатирани несъответствия, за които проверката ще продължи при лицата пуснали продуктите на пазара, като резултатите ще бъдат отчетени след приключването им.

• **електрически играчки**

През втората половина на месец май се извършиха проверки на електрически играчки по отношение изискванията на НИППЕЕОТТОЕЕО. Проверките се проведоха в шест търговски обекта на територията на гр. София. Проверени са 156 бр. различни играчки, като с наличния в дирекцията XRF анализатор е извършено измерване, за наличие на посочените в НИППЕЕОТТОЕЕО елементи. В 4 бр. от тях е установено завишено количество на хром, олово и

живак. За да се установи какво количество от тези елементи ще мигрира в модална среда, имитираща стомашен сок е необходимо изпитване в лаборатория. Търговците са спрели продажбата на тези играчки, след като са предупредени за риска. Образци от несъответстващите играчки ще бъдат изпитани след приключване на подобно измерване, което ще се проведе през юли.

Освен направените измервания в 10 бр. търговски обекти са проверени и 53 бр. играчки, по отношение на другите изисквания на чл. 5, 7 и 8 от ИППЕЕОТОЕЕО. Всички проверени продукти имат идентификация на лицата (основно вносители), които пускат на пазара ЕЕО. При проверката е установено, че: без нанесена маркировка (обозначението, представляващо зачертан контейнер), съгласно изискванията на чл. 7 от НИППЕЕОТТОЕЕО са 2 бр.; без обявен Булстат на лицето, пускащо на пазара ЕЕО (ЛППЕЕО) – 52 бр.; без да е предоставено в търговския обект удостоверение за съответствие по образец, съгласно приложение № 3а са 53 бр. продукти. Изпратени са уведомителни писма към лицата, които пускат на пазара ЕЕО за предприемане на съответните коригиращи действия.

В резултат на осъществената кореспонденция са получени отговори от почти всички вносители, в които е декларирана готовност за отстраняване пропуските и спазване изискванията на наредбата. За 49 бр. играчки са предоставени и съответните удостоверения за съответствие по прил. № 3а, като е поет ангажиментът от страна на фирмите същите да се предоставят и в търговските обекти.

Резултатите от тези проверки също ще са част от ежегодния доклада до изпълнителния директор на ИАОС.

- **професионални радиостанции**

В периода от 03.05. до 14.05.2010 г. са проверени общо 61 бр. PMR радиосъоръжения (професионални радиостанции) от 12 различни марки, включващи 29 модела. Проверката е извършена в търговски обекти от национално и регионално значение - търговски вериги магазини и специализирани магазини за ловно рибарски принадлежности. За 62% от продуктите проверките продължават с уведомяване на икономическите оператори пуснали ги на пазара за необходимостта от предприемане на коригиращи действия към продуктите. Коригиращите действия са насочени към продукти: с инструкция за употреба на български език, която не отговаря по обем и съдържание на инструкцията на производителя (8 % от всички проверени продукти); с маркировка за съответствие (11%), която не поставена на всички изискуеми от наредбата места. Над 33 % са и случаите на радиосъоръжения с маркировка за съответствие, но с поставени различни идентификационни номера на NB върху опаковките, върху продуктите и придружаващите документи.

Проверените продукти ползват радиочестотна лента, която е хармонизирана в рамките на Европейския съюз и за същите не се прилагат ограничения. В този случай, не се налага продуктите да са маркирани със специфична маркировка. Прави впечатление, че някои производители са поставили специфична маркировка, което може да доведе до заблуда българския потребител, че за продуктите са наложени ограничения на територията на Република България. В тази връзка, за 29 бр. (47%) продукта със специфична маркировка, но без посочена информация за държавите или географската зона, за която са предназначени са изпратени писма до икономическите оператори за предприемане на коригиращи действия. От общо 61 броя проверени радиосъоръжения 58 бр. (95%) са с произход от трети страни, в това число 51 бр. (83,6%) с произход Китай.

За част от продуктите с констатирани несъответствия проверките продължават с изискване на документи от вносителите.

Специализирана кампанийна проверка за газови уреди за работа на открито

В периода 19–23.04.2010 г. е извършена специализирана кампания за проверка на газови уреди за работа на открито в търговски обекти/вериги от национално и регионално значение, специализирани магазини за газови уреди и др. по отношение изискванията на ЗТИП и Наредбата за съществени изисквания и оценяване съответствието на газови уреди (НСИОСГУ).

Кампанията бе насочена към самостоятелни котлони за затопляне и варене; уреди за печене и пържене; барбекюта; лъчисти отоплители за бутилка или на стойка; газови конвектори и генератори за горещ въздух; уреди с чадърообразен купол за отопление на тераси; уреди с многофункционални горелки. От проверените газови уреди за работа на открито 91 бр. са съответстващи и 139 бр. са с констатирани несъответствия. Значителна част от продуктите (120 бр.) са без нанесени последните две цифри на година на нанасяне на маркировката, 16 бр. - без предупредителни надписи на български език, 10 бр. - без инструкции /техническа и за ползвателя/, 8 бр. - без наименование на ЛППП, 6 бр. – без маркировка СЕ, 2 бр. - без ДС при ЛППП и 1 бр. – без ТД. Предприети са коригиращи действия към 10 бр. продукти. За 33 бр. уреди проверките не са приключили.

Специализирани проверки от 2009 г. приключили през 2010 г.

През шестмесечието се работи и върху приключване на проверките на продукти открити при специализирани проверки през 2009 г., а именно:

- **лични предпазни средства – полумаски и четвърт маски със сменяеми филтри; филтри за частици**

През 2010 г. приключиха проверките на 69 продукта (52 полумаски и 20 филтри), за които са констатирани несъответствия при проверките през ноември 2009 г. Продуктите с несъответствия открити при тази проверка са над 70% от всички проверени продукти.

От приключилите проверки могат да се направят следните изводи: преобладаващата част от проверяваните продукти са с нанесена маркировка СЕ; като при повечето полумаските тя е нанесена само върху закрепващото върху главата устройство; над 2/3 от полумаските не са маркирани с маркировката за идентификация върху лицевата част на полумаските, като върху полумаските най-често липсва дата на производство за части, които са подложени на стареене, номер и година на стандарт, идентификация на производителя; около 1/3 от филтрите са без маркировката за идентификация, като върху филтрите най-често липсва идентификация на производителя, клас на защита, номер и година на стандарт, буква "i"; при полумаските 2/3 са без маркировка за идентификация върху опаковката на полумаските, като най-често липсват пиктограмите, указващи: предоставената от производителя информация /буквата "i", крайния срок на съхранение, препоръчани условия на съхранение, номер и година на стандарт; за филтрите - крайния срок на съхранение, препоръчани условия на съхранение; не се установява проблем относно „комфорта при носене” на полумаските, тъй като не са открити такива с остри ръбове и други несъответствия; 99% от полумаски имат регулируеми приспособления за закрепване към главата, което може да компенсира липсата на размери; това обяснява малкия брой полумаски с посочени размери.

Тъй като около 90% от продуктите са с произход ЕС търговците са уведомени за несъответствията, като значителна част от тях са предприели коригиращи действия - привеждане в съответствие по обем и съдържание на ИУ на български език с тази, изготвена от производителя; привеждане в съответствие опаковките на ЛПС, поради несъответстваща маркировка върху тях

За 6 бр. ЛПС са предприети действия са издадени заповеди по чл. 30а, ал.2 от ЗТИП (по видими несъответствия). От пазара са изтеглени полумаски: респиратор; химическа маска и прахова маска.

Резултатите от проведените през ноември 2009 г. проверка са взети под внимание при провеждане на специализираната проверка през 2010 г.

- **светлинни гирлянди**

В резултат на направените изводи от проверките на светлинни гирлянди през 2009 г. през месец януари 2010 г. бе проведена среща с вносителите на светлинни гирлянди, в съответствие с изискванията на Регламент 765/2008 за сътрудничество с икономическите оператори. Вносителите бяха запознати с установените несъответствия и с изискванията към светлинните гирлянди, свързани с безопасността. Вносителите поеха ангажимента при заявяване на нови продукти да изискват от производителите те да бъдат в съответствие с

изискванията за безопасност. Предстои при проверките през 2010 г. да се установи резултатът от поетите ангажименти.

Извънпланови проверки

През шестмесечието са осъществени проверки по: сигнали и жалби на граждани и ведомства, RAPEX нотификации, уведомления от митници, съвместни проверки с други контролни органи и самосезиране. Извънплановите проверки заемат значителна част от извършените проверки по надзор на пазара.

По сигнали и жалби на граждани и ведомства

През първото шестмесечие в ГД „Надзор на пазара” са постъпили над 40 бр. жалби и сигнали. Преобладаващата част от тях са от физически лица, подадени чрез КЗП, тъй като в значителна част от тях жалбоподателите имат потребителски претенции за гаранция, рекламата и др. ГДНП извършва проверки на продуктите, обект на тези сигнали, по отношение на безопасността им. Най-значителен дял от подадените сигнали са за електросъоръжения, строителни продукти и играчки. Проверките по някои от сигналите са извършени съвместно с контролния орган подал сигнала, като в отчета те са описани отделно. Сигналите и работата по тях, разпределени по продуктови групи, са:

- **електрически уреди**

През шестмесечието са постъпили 15 бр. жалби за електрически уреди. За по-голямата част от жалбите работата е приключила и жалбоподателите са уведомени за резултатите. През този период е приключена работата и по 8 бр. жалби, постъпили през 2009 г.

За една част от продуктите (*електрически котлон, универсален адаптер за лаптоп, разклонител с шест гнезда, компактна луминесцентна лампа и енергоспестяваща лампа*) при проверките не са установени нарушения - съмненията изказани в сигналите не се потвърждават, или те нямат отношение към безопасността на продуктите.

Значителна част заемат сигналите, при които продуктът обект на сигнала не е открит - *електрическа отоплителна инсталация, светлинни гирлянди, керамична печка за стена, електронна цигара, системи за лазерна епилация, бързовар, микровълнова фурна*. Проверките са прекратени, тъй като изказаните съмнения за част от продуктите могат да се потвърдят само при визуален преглед. Освен това невъзможността да се проследи произхода на продуктите, допълнително обезмисля проверките. Жалбоподателите на тези сигнали са уведомени за затрудненията и за извършеното от инспекторите по подадените сигнали.

В резултат на проверките: вносител на *енергоспестяващи лампи* е изтеглил продуктите си без нанесена маркировка CE; отстранени са несъответствията в инструкцията за експлоатация на *готварска печка* с произход ЕС; по жалба за друга *готварска печка* вносителят е информирал производителя за наличие на остри ръбове върху продукта и той е предприел необходимите действия за отстраняване на несъответствията.

Не са приключили все още проверките, за които са изискани документи от техническото досие на продуктите (*автомат за забавление тип боксова круша, енергоспестяващи лампи, електрическа кана, вентилаторна отоплителна печка*) или за да се извърши проверка е изискана допълнителна информация от жалбоподателя (*нощна луминесцентна лампа за контакт*).

На основание получен сигнал е изпитан продукт (*масажен колан*). При изпитания образец се установи несъответствие от стойностите посочени в стандарта, без това да потвърждава по категоричен начин твърденията в жалбата за получени изгаряния на кожата. Няма представени доказателства от жалбоподателя и на посочения e-mail адрес не може да се направи връзка с него. Въпреки това са изискани документи от техническото досие и прегледа им показва, че продуктът е с оценено и удостоверено съответствие. Проведена е среща с вносителя, който пое ангажимент да представи в ДАМТН резултати от повторно изпитване на образец от продукта.

- **строителни продукти**

През шестмесечието са постъпили 8 бр. сигнали за строителни продукти.

Един от сигналите се отнася за продукт (*ламарина*), който е извън обхвата на Наредба за съществените изисквания към строежите и оценяване съответствието на строителните продукти (НСИСОСП), а постъпил сигнал за *гаражни щори* касае договорни отношения, а не несъответствия на продукта. Проверката на сигнал за *градиногрес* не потвърди съмненията изказани в сигнала.

По получени два сигнала за *врати* са констатирани нарушения в търговския обект, но проверката на документите, представени от лицето пуснало продуктите на пазара показва, че те са с оценено съответствие. Уведомени са КЗП и сдружението подало сигнала.

В един и същи период са постъпили два сигнала в два от РОНП за *блиндирани врати*. Продуктите са без маркировка СЕ и са пуснати на пазара от един икономически оператор. Проверките са установили, че продуктите са с неустойчиво съответствие, за което са изготвени протоколи по чл. 19 от Наредбата за условията и реда за извършване на надзор на пазара (НУРИНП) и предстои издаване на Заповед по чл. 30в, ал. 1 от ЗТИП.

Приключи проверката на *циментово лепило*, произход от ЕС (Румъния). Продуктът е изпитан и са констатирани несъответствия. Издадена е заповед за спиране и изтегляне от пазара.

Продължава проверката по сигнал за *бетонни плочи и бордюри*.

- **играчки**

През първо шестмесечие на 2010 г. са постъпили 10 бр. жалби за детски играчки.

За част от сигналите изказаните съмнения не се потвърдиха: *детска игра, опакована в кутия* (при изпитване е направен качествен анализ на сместа, която е част от играта); *електрическа играчка* - комплект аутобан с две коли; *двустранно пишец фулмастер* с изтекла течност от резервоарчето; *играчка пластилин* (2 бр. сигнали подадени от физическо лице).

Един от продуктите (*играчка за яздене с колело*), за който се твърди, че нивото на излъчвания шум е над допустимото не е открит. В случай, че бъде открит ще се изпита в лаборатория.

Български производител на *пластилин – моделин, комплект б цвята* (според сигнала излъчва силна мириза, а оцветителите остават следи по дрехите), в резултат на проведена среща с него, е уведомил, че преустановява производството до отстраняване на проблема и е изтеглил от търговската мрежа продукта си.

При проверките на сигнали за *детски играчки* и *продукти за отглеждане на дете* (разпространявани от голяма верига магазини) и *детски занимателни игри* са установени нарушения при търговците, за което има съставени АУАН.

Значителна част от работата на инспекторите и експертите от ГДНП през шестмесечието бе насочена към многократните писма-запитвания и възражения, постъпили от български производител на *пластилин*, който твърди, че произвежданият от него продукт е предназначен за „професионални художници и специализирани преподаватели, използващи пластилина в часовете по изобразително изкуство“. В резултат на проверките на неговия продукт има издадена е заповед за спиране разпространението на продукта до оценяване на съответствието. До производителя са изпратени поредица от отговори, с които е информиран, както за задълженията му като производител, така и за възможната употреба на произвеждания от него продукт.

Приключена е работата по сигнал за *дървена люлка* с установени видими несъответствия със съществените изисквания (необработени ръбове). Производителят е предприел мерки за отстраняване на риска от нараняване и привеждане в съответствие на инструкцията за монтаж и поддържане.

Не са приключили проверките на: 2 сигнала за *дървени люлки; маркери и играчка, съдържаща два броя лесно достъпни магнити*.

- **съоръжения под налягане**

През шестмесечието на 2010 г. са постъпили 3 бр. сигнали и запитвания за съоръжения под налягане. Продуктът (тенжера под налягане) от единия сигнал не е открит и поради това, че

жалбоподателят не е подал документи за да се проследи произхода му, работата по сигнала е прекратена, за което жалбоподателят е уведомен.

Изпратени са и 2 отговора на запитвания до ДАМТН – 1 бр. по отношение на представена ДС и 1 бр. в отговор на Военна прокуратура, по отношение на продукти (пожарогасители и лични предпазни средства), попадащи в обхвата на компетенциите на дирекцията.

- **транспортируеми съоръжения под налягане**

През първо тримесечие на 2010 г. е постъпил 1 бр. сигнал, подаден от юридическо лице, за несъответстващи транспортируеми бутилки за втечен газ пропан-бутан от 27л и 15л, произведени от български производител. Част от поставените в сигнала проблеми не се потвърдиха. Проверката не е приключила. През м.септември предстои изпитване на бутилки в лаборатория.

- **лични предпазни средства**

През шестмесечието на 2010 г. са постъпили 4 бр. сигнали от едно юридическо лице за несъответстващи продукти открити от тях в големи вериги магазини: зимни работни кожени ръкавици; гумени ръкавици и маски за ремонтни работи. Два от сигналите са приключени - сигналите не са потвърдени и е изготвен отговор, а за два от тях проверката продължава.

- **машини**

През първо шестмесечие на 2010 г. са постъпили 3 бр. жалби за машини, като при единия сигнал (*акумулаторна отверка*) твърденията на жалбоподателя не се потвърдиха.

Продуктът от втория сигнал (*потопяема помпа*) не е открит, а събраната информация не дава възможност да се проследи по веригата на доставка.

Третият сигнал е за промоционален продукт (*въглошлайф*), разпространяван в голяма търговска верига. Търговецът е изтеглил продуктите от търговската верига и ги е върнал на вносителя. Очаква се вносителят да уведоми за мерките, които ще предприеме към изтеглените продукти.

- **газови уреди**

През шестмесечието се работи по 2 бр. жалби за газови уреди, като единият сигнал е от 2009 г. И двата продукта не са открити. За единия продукт (*комбинирана печка – ел.ток и газ пропан-бутан*) е извършена документална проверка и е съставен АУАН. За продуктите от втория сигнал (*газови изделия за работа на открито*) има проблем с проследяване произхода им.

- **радиосъоръжения и крайни далекосъобщителни устройства**

През шестмесечието са постъпили и проверките са приключили за 5 бр. жалби за крайни далекосъобщителни устройства: *компютърна мишка*, която не може да се идентифицира и жалбоподателят е оттеглил жалбата си; *компютър*, 2 бр. *клетъчни мобилни апарати и плазмен телевизор* - посочените проблеми в жалбите не са свързани с безопасността, при проверките не са установени несъответствия.

Действия по получени нотификации по система RAPEX

През първо шестмесечие са получени нотификации по система RAPEX за **497 бр.** продукти, от които 325 бр. за играчки, 140 бр. за ел. уреди, 12 бр. за строителни продукти, 10 бр. за машини, 6 бр. за газови уреди и по 1бр. за ЛПС и КДУ. През шестмесечието са върнати на КЗП нотификациите за 26 бр. продукти, които са извън обхвата на наредбите по чл. 7 от ЗТИП.

В резултат на извършените проверки са открити 9 бр. играчки, посочени в нотификациите и към всеки открит продукт са предприети следните действия:

- по нотификация № INFO 0005/10 - икономическият оператор е предприел действия по изтегляне на продукта от пазара; предстои унищожаване на продукти след изтегленето им от пазара;

- по нотификация № INFO 0042/09, № INFO 0196/09, № INFO 0218/09; № 0087/10, № 0873/09 и № 0771/10 – събират се данни за проследяване произхода на продуктите;

- по нотификация № 1179/08 и № 1179/08 – вносителите са уведомени, очаква се предприемане на действия от тях.

За шестмесечието са получени писма с информация от RAPEX екипа за продукти извън нотификациите от системата:

- информация от RAPEX екипа на Европейската комисия, че фирма Mattel стартира информационна кампания във връзка със смъртен случай на 10-месечно бебе в Канада, причинен от употребата на *играчки от серия „Little People”*, произведени от Fisher Price преди 1991 г. - изискана е информация от официалния представител на фирма Mattel за България, която е предоставена на КЗП;

- сигнал от Австралийската Комисия за Конкуренция & Потребители (АССС), получен чрез КЗП, за изземване на *играчка - дървен пъзел*, във връзка с вероятен риск от задушаване - играчката е включена към продуктите, издирвани от инспекторите по RAPEX нотификации;

- информация, получена от RAPEX екипа на Комисията, във връзка с изземване на 21000 броя от опасна играчка *барабан* от Американската комисия за безопасност на потребителските стоки и Канадската служба за опазване на здравето - поради риск от задушаване играчката е включена към продуктите, издирвани по RAPEX нотификации.

Работа с Агенция „Митници”

През първото шестмесечие на 2010 г. в регионалните отдели на ГД „Надзор на пазара” са получени общо 98 броя Уведомления за 198 продукта във връзка с Инструкцията за взаимодействие между Агенция “Митници” и ДАМТН за прилагане на мерките за надзор на пазара. При извършените проверки е констатирано, както следва:

- 168 броя продукти съответстват на изискванията - Допускане за свободно обращение;
- 13 броя продукти не съответстват на изискванията за безопасност – Допускане за свободно обращение не е разрешено;
- 17 броя продукти са извън компетенциите на ДАМТН.

Около 50% от получените уведомления се отнасят за строителни продукти. РО Бургас са извършили най-много проверки на строителни продукти. При проверките на продуктите в митническите складове, най-често констатирани несъответствия са: липса на маркировка за съответствие СЕ и липса на ЕО декларация за съответствие.

В изпълнение на чл. 6, ал. 1 от Инструкцията за взаимодействие между Агенция „Митници” и ДАМТН за прилагане мерките за надзор на пазара, Агенция Митници е уведомена за необходимостта от засилен митнически контрол на механични и хидравлични крикове - внос от Китай, Украйна и Русия и за газови уреди за работа на открито. В ГУ „Митници” е изготвен рисков профил за тях и е разпространен по териториалните митнически бюра за осъществяване на съвместни проверки.

Съвместни проверки с други контролни органи

- **солариуми**

В периода от 24 февруари до 16 март 2010 г. са извършени проверки на солариуми съвместно с представители от Комисията за защита на потребителите. Проверки в 192 бр. обекти, предлагащи солариумни услуги (СПА центрове, соларни студия, салони за красота и др.) в 18 града на страната. Проверени са общо 300 бр. солариуми. Преобладаващият брой от проверените солариуми са с произход Германия. По-малък брой солариуми са с произход Италия и Холандия, а единични бройки – с произход Унгария, Англия, Финландия, Швеция и Австрия. От проверените солариуми 15 броя са втора употреба.

При общо проверените 300 бр. продукти е констатирано следните несъответствия: без инструкция за употреба на български език (в обекта, предлагащ услугата) - 162 бр., което е 54 % от всички проверени продукти; с инструкция на български език в непълнен обем – 51 бр.; без предупредителен текст, поставен на стена, здраво закрепен, в близост до уреда – 215 бр., което е 72 % от всички проверени продукти; без предупредителен текст върху уреда на български език – 276 бр.; без маркировка за съответствие – 124 бр.

От проверените солариуми 34 бр. са с произход България. Продуктите са без нанесена маркировка за съответствие СЕ. От всички проверени продукти само на 1 бр. е маркиран обхватът на еквивалентния код на флуоресцентните лампи. Само на 7 бр. от проверените продукти е установено наличие на символ, представляващ къща в комбинация със забранителен знак.

При извършване на проверките на всички лица, предлагащи солариумни услуги, е разяснено задължението им и е изискано да осигурят инструкции за употреба на български език и да поставят необходимите предупредителни текстове на стена, в близост до уреда. В резултат на това някои от лицата, предлагащи услугата, вече са предоставили инструкции за употреба на български език на органите по надзор на пазара в пълен обем и са поставили предупредителните текстове.

За продуктите без маркировка СЕ, произведени от български производители, проверките продължиха през второто тримесечие. Значителна част от българските солариуми са произведени от един производител, които не може да се открие за да се изискат от него документи и да му се наложи санкция. Поканата за съставяне на АУАН е изпратена до полицията за съдействие за откриване на нарушителя и връчване на поканата.

В резултат на подадената информация за солариумите с несъответствия, които не могат да се отстранят от предлагащите услугата, има издадени заповеди от КЗП за спиране предлагането на услугата.

- **взривни вещества за граждански цели**

През второ тримесечие е извършена съвместна проверка със служители на СДВР в складове за съхранение на взривни вещества за граждански цели. При извършване на проверките в посочените от СДВР складове за съхранение на боеприпаси и взривни вещества са открити и взривни вещества за граждански цели. В проверените два склада са открити 9 вида взривни вещества за граждански цели. За 5 вида от тях са констатирани несъответствия и проверката ще продължи през III тримесечие. Събрана е и информация за места, където се складира и фюерверки - внос от Китай, която ще се вземе предвид при предстоящите планови проверки на пиротехнически изделия.

- **играчки**

По искане на ОИП – СДВР са извършени съвместни проверки на *два модела GORMITI*. Изпитани са 5 бр. играчки GORMITI за съдържание на фталати. В резултат на проверките са издадени две заповеди по чл. 30а, ал. 1 от ЗТИП за изтегляне от пазара на опасните играчки; изпратени са 4 отговора до СДВР, изготвени са RAPEX нотификации.

- **машини**

Извършена е една проверка с КЗП на *блъскащи колички за увеселителен парк*. При проверката е установено, че продуктите са извън компетенциите на ДАМТН, тъй като не са машини по смисъла на Наредба за съществените изисквания и оценяване съответствието на машините.

Проверки на основание самосезиране

При извършване на плановите проверки често се откриват продукти от продуктови групи, които към момента на откриването им не са обект на плановите проверки. За тези продукти инспекторите се самосезират. През шестмесечието в резултат на самосезиране са извършени проверки на продукти от следните продуктови групи: играчки (50 бр.), електрически съоръжения (37бр.); строителни продукти (13 бр.); машини (4 бр.).

- **играчки**

Проверени са 50 вида играчки, в това число: *залъгалки за масаж на венци; дрънкалки; играчки с колела, които не са за яздене; функционални играчки; играчки с колела за яздене; играчки издържващи теллото на дете; люлки; меки пълнени играчки; пластмасови играчки,*

включително с батерии; магнитни играчки; играчки изстрелващи предмети; пъзели и др. Проверката продължава за 10 бр. продукти.

- **строителни продукти**

Извършени са проверки на 9 вида *топлоизолационни плоскости*, произведени от трима български производители. За продуктите на единия производител (4 бр.) е констатирано, че са пуснати на пазара без оценено съответствие. Съставен е АУАН и констативен протокол по чл. 19 от НУРИНП. Продуктите на втория производител (4 бр.) са пуснати на пазара с маркировка за съответствие без да се придружава от техническите характеристики на продуктите и той е предприел коригиращи действия. Продуктът на третия производител е с оценено съответствие, но се предлага в търговския обект без ЕО ДС и без инструкция за приложение, за което е съставен АУАН на търговеца.

За 1 продукт - *циментова подова замазка* е констатирано, че е пуснат на пазара без маркировка за съответствие. Съставен е и констативен протокол по чл.30в, ал.1 от ЗТИП. Предприети са доброволни коригиращи действия от производителя.

Направени са проверки на 3 бр. продукти - *варов разтвор*, произведени от български производители. Единият се предлага маркиран със старата маркировка СО. След проверка на техническото досие е установено, че продуктът е с оценено съответствие. Производителят е използвал старите налични опаковки. Маркировката за съответствие СЕ е поставена върху ЕО ДС. Производителите на втория и третия са пуснали продуктите без маркировка за съответствие СЕ и продуктите не се придружени с ЕО декларация за съответствие. Проверките за тях продължават.

- **електрически съоръжения**

През първо тримесечие са проверени 3 вида *осветители* с видими несъответствия, а през второ тримесечие, от проверените 24 бр. ел. продукти с констатирани несъответствия за 9 продукта (*преносими осветители, котлони, енергоспестяващи устройства*) проверките продължават.

- **машини**

През второто тримесечие са извършени проверки на 4 бр. машини с несъответствия, като 2 бр. машини са за констатирани несъответствия по отношение на шума. За 1 машина проверката продължава.

- **лични предпазни средства**

През второто тримесечие са извършени проверки на 5 бр. ЛПС, в това число: 2 комплекта от маска за прах и очила, 1 бр. защитни очила и 2 бр. филтриращи полумаски. Направени са предложения за заповеди по чл. 30а, ал. 2 от ЗТИП. Унищожени са 2 бр. полумаски. За 2 бр. продукти проверките продължават.

Предприети действия от ГДНП към несъответстващи продукти

През отчетния период са предприети следните действия към несъответстващи продукти:

- **вземане на образци за изпитване и изпитване**

Взети са 5 бр. образци за изпитване – ел. съоръжения (1 бр.); играчки (1 бр.) и строителни продукти (1 бр.). Приключили са изпитванията на 3 бр. продукти (1 бр. ел. съоръжение, 1 бр. играчка и 1 бр. строителен продукт). От тях при 2 бр. несъответствията се потвърдиха (1 бр. ел. съоръжение и 1 бр. строителен продукт), а при изпитаната играчка несъответствията не се потвърдиха.

В резултат и на изпитвания от 2009 г., които са приключили през 2010 г., както и на горепосочените изпитвания има издадени към момента 4 бр. Заповеди по чл.30а, ал. 1 от ЗТИП за спиране и изтегляне от пазара (3 бр. играчки и 1 бр. строителен продукт).

- **спиране от разпространение на продукти с “видими” несъответствия**

През първото шестмесечие на 2010 г. са издадени 11 бр. Заповеди по чл. 30а, ал. 2 от ЗТИП за спиране от разпространение и изтегляне от пазара (6 бр. за ел. съоръжения и 5 бр. за играчки).

- **действия за временно спиране до удостоверяване на оцененото съответствие**

През първото шестмесечие на 2010 г. са издадени 6 бр. Заповеди по чл. 30в, ал. 1 от ЗТИП за временно спиране на продукти от разпространение до оценяване и удостоверяване на съответствието им с изискванията за безопасност (2 бр. за играчки, 2 бр. за строителни продукти и 2 бр. за ел. съоръжения).

- **изтеглени и унищожени продукти**

В резултат на уведомяване на икономическите оператори за констатираните несъответствия, взети проби за изпитване, резултати от изпитвания, издадени заповеди по чл.30а, ал.1, ал.2 и ал.4 от ЗТИП и Заповеди по чл.30в, ал.1 от ЗТИП, икономическите оператори са изтеглили и унищожили **42** вида продукти (16 играчки, 18 ел. съоръжения и 8 вида ЛПС) с общо количество **1685 бр.** (673 бр. играчки, 733 бр. ел. съоръжения и 279 бр. ЛПС).

Реакции по нотификации, нотификации, публикации за несъответстващи продукти.

През първото шестмесечие на 2010 г. са изготвени и изпратени:

- нотификации към система RAPEX – 7 бр. за 11 модела играчки;
- реакции към система RAPEX – 2 бр. за 2 модела играчки;
- подадени за публикуване на страницата на ДАМТН – 10 бр. издадени

заповеди за ЛПС

Предприети действия за налагане на имуществени санкции

През първото шестмесечие са съставени общо **126 бр. АУАН** (95 бр. на търговци, 15бр. на ЛППП и 16 бр. на физически лица) и са издадени **106 бр. наказателни постановления**, включително по АУАН съставени през 2009 г. (91 бр. на търговци, 6 бр. на ЛППП и 9 бр. на физически лица).